

Заданні па тэме “Правапіс мяккага знака і апострафа”

Заданне № 1. Спішыце, устаўляючы, дзе трэба, апостраф або мяккі знак.

Студзен..скі, ледз..., бар..ер, стрэльба, ц..вік, камп..ютар, кан..як, шэсц..сот, вас..мёрка, ц..мяны, аб..ява, парц..еры, дз..ве, інтэр..ер, аб..яднанне, ліпен..скі, барац..біт, вераб..і, піс..меннасць, з..ява, п..яўка, едз..це, дас..е, аб..інець, раз..юшаны, ц..вілы, пагалоў..е, жнівён..скі, аген..чык, між..ярусны, раз..бяр, куп..ё, кампан..ён, саф..ян, людз..мі, міл..ярд, звяр..ё, пяц..дзясят, цюмен..скі, двух..ярусны, ваз..мі, камен..чык, надвор..е, восен..скі, між..ярусны, цянь-шан..скі, ал..янс, сур..ёзны, Кас..ян, прыгожан..кі, В..етнам, хтос..ці, сляз..мі, пад..ехаць, п..едэстал, кас..ба, хатын..скі, прывол..ле, чамадан..чык, нян..чыць, дз..мухавец.

Заданне № 2. Запішыце словы па-беларуску, растлумачце правапіс.

Объявление, объём, старье, семья, объехать, адъютант, подъёмник, восьмью, серьёзный, здоровье, пиявка, интервью, въехать, объект, поголовье, веселье, четырёхъярусный, львёнок, девятьсот, миллион, объединение, Ульяна, медальон, кто-нибудь, каньон, Сибирью, компаньон, здоровье, рельеф, карьер, медведь, батальон, Васильевна, взморье, явление, объём, лью, бульон, сотенка, мягонький, больше – меньше.

Заданне № 3. Размяркуйце словы на тры групы:

1- словы са змякчальным мяккім знакам; 2 – словы з суседняй мяккасцю зычных; 3 – словы з раздзяляльным мяккім знакам.

Касьба, світанак, мадэльер, заходзь, снег, ласьён, каменьчык, дзвесце, маленькі, калье, свята, дзьме, парцье, мільярд, смех, роўнядзь, дзень, брыльянт, дзверы, цьмяны, лье, ляснік, фальклор, агеньчык, святочны, мадзьяр, жнівеньскі, налью, са смеласцю, зелень, Савельеў, медальён, сліва, маленькі, будзьце, Кандрацьеў, цвёрды, праменьчык, часцей, пісьменнік, паштальён, італьянскі, лёгенькі, барацьбіт, канферансье, чамусьці, спевы, кампаньён.

Заданне № 4. Спішыце сказы, устаўце, дзе трэба, мяккі знак ці апостраф. Растлумачце правапіс устаўленых літар.

1. Падз..мулі халодныя вятры. Міл..ёны птушак паляцелі ў вырай, а вераб..і засталіся ў сваіх неглыбокіх норах. 2. На другі дзен.. надвор..е з..мянілася (Я. Зазека). 3. З..явіліся на верхаўінках белыя шапачкі. С..няжынкi на шапачках нібы брыл..янты іскрацца (З. Бяспалы). 4. Міл..ёны пчол уюцца над кветкамі і старанна з..біраюц.. мёд (Т. Цулуکیدзе). 5. Птушка надз..мулася, павярнула галоўку назад, дзюбу схавала ў пер..е (З. Бяспалы). 6.

Нядаўна з..явіўся на возеры разам са сваёй сяброўкай лебедз..-шыпун (В. Вольскі). 7. Ля самых ног паэта журчыц.. вада і ляжыц.. легендарная папарац..-кветка (В. Івашын). 8. Нарадзіўся Максім Багдановіч у інтэлігентнай сям..і (В. Івашын). 9. П..е галінка сок яблыні і хутка рас..це (Б. Сачанка). 10. Разведчык убачыў пад сабой голую роўнядз.. . І тут успыхнуў аген..чык. Дзін..кнула куля (А. Шашкоў). 11. Дзес..ці патаемнымі с..цежкамі прабіраецца на пашу сям..я дзікіх с..віней (В. Вольскі). 12. І пакул.. будзе жыц.. твой свабодалюбівы народ, квітнец.. і багаецц.. табе, матчына мова, мая, разам з ім (А. Пальчэўскі). 13. А кол..кі тут усялякай расліны, і горкай прагоркай, і пахучай валяр..янаўкі (І. Мележ). 14. Паверсе яе, як бы малюсен..кія пікі на высокіх тонен..кіх ножках, выкінуў угору спелыя галоўкі зязюл..чын лён (А. Кудравец). 15. Ад..язджаючы ў 1829 годзе з Пецярбурга за мяжу, Міцкевіч спадзяваўся хутка вярнуцца на радзіму (К. Тарасаў). 16. Міл..гацяць, быццам ластаўкі, леты, восен..скі дзен.. лістотаю кружыць ля ног (У. Ягоўдзік). 17. У дз..вях быў механічны званок, аднак Алес..чамус..ці не адважыўся круцянуц.. яго (І. Шамякін). 18. Нішто народ не прыдумляў з..нянацку, любая з..ява мае мудры сэнс (А. Хатэнка). 19. Як мяркуюць біёграфы і дас..ледчыкі творчас..ці паэта, Мікола з Гусава нарадзіўся ў сям..і з..бяднелага баярына (Я. Семяжон). 20. Ёсц.. шмат будынкаў, якія нагадваюц.. кветкі. Звычайна гэта збудаванні для якіх-небудз.. відовішчаў – цыркi, стадыёны, тэатры.

Заданне № 5. Утварыце ад прыведзеных дзеясловаў формы 2-й асобы адзіночнага і множнага ліку загаднага ладу, запішыце іх.

Сядзецц, паехаць, стаяць, кінуць, намыліцца, замазаць, злазіць, звесіць, застацца, сустрэць, глянуць, прыгледзецца, агледзецца.

Заданне № 6. Устанавіце адпаведнасць паміж фразеалагізмамі і іх значэннямі.

1.	Б..юць і плакац.. не даюц..	1. Быц.. пакараным.
2.	Надз..муўся як мыш на крупы	2. Вел..мі слаба харчавацца.
3.	Бярозавай кашы з..есці	3. Няславіц.., пляміц.. каго-небудз...
4.	Кідац.. цен..	4. Злосны, незадаволены чымс..ці.
5.	У пер..е ўбрацца.	5.Звяртац.. увагу на кагос..ці або на штос..ці з адмоўнай ацэнкай.
6.	Зубы з..есці	6. Бязмежна здзекуюцца з кагос..ці.
7.	На вераб..іным харчы	7. Адразу, без адцягвання.

8.	З месца ў кар..ер.	8. Стац.. на свае ногі, абжыцца.
9.	Тыкац.. пал..цам	9. Мец.. вывучку, навыкі.

- **Запішыце, устаўляючы літары. Растлумачце правапіс устаўленых літар.**

Заданне № 7. Размяркуйце словы ў табліцу.

мяккі знак	апостраф	Суседняя мяккасць зычных

Падз..муў, чац..вер, ц..мяны, саб..ю, аб..ём, з..мена, піс..меннік, кап..ё, дзядз..ка, раз..юшаны, подз..віг, узмор..е, Мар..я, Аркадз..еў, пес..ня, бур..ян, васіл..кі, стан..це, шчас..це, рэл..еф, павіл..ён, п..еса, пал..ю, с..мелы, ваз..му, кар..ер, Соф..я, камен..чык, аб..яднанне, кампан..ён, Дзям..ян, верф..ю, медал..ён, надвор..е, двух..ярусны, барац..біт, з..нічка, лёген..ка, чэрвен..скі, кагос..ці, злас..лівы, Афанас..еў, с..лязінка, аб..явіць, мякен..кі, інтэр..ер, удз..вюх, ледз..ве, піс..мовы, з..дзівіцца, Пракоф..еў, міл..янер, саф..ян, с..піна, аб..інец, соцен.., С..віслач, на Юр..я, песен.., медз.., сляз..мі, с..вята, не трац..це, сузор..е, біл..ярд, з..мяняць, без..языкі, Савел..еў, з людз..мі, пад..ём, С..цяпан, раз..езд, будз..це, кан..юктура, з цяжкас..цю, бракан..ер, жнівен..скі, дзес..ці, з..едлівы, ад..ютант, валяр..янка, помс..лівы, ін..екцыя, сен..ёра, сыс..ціся, суб..ектыўны, прамен... .

Заданне № 8. Спішыце, устаўляючы прапушчаныя літары. Растлумачце правапіс мяккага знака.

Біл..ярд любі.. канферанс..е,
Пас..янс – парц..е Лавуаз..е.
Ранц..е Фац..ян купі.. кал..е,
пры..шоў у павіл..ён
і там набы.. сабе прыгожы
рэл..ефны медал..ён.

Заданне № 9. Прачытайце тэкст. Дайце яму заглавак. Спішыце, устаўляючы, дзе трэба, прапушчаныя літары, растлумачце іх правапіс.

У чац(?)вер Іл(?)я Арсен(?)евіч аб(?)явіў пра паездку ў горад. Назаўтра ўсе пяцікласнікі ранен(?)ка з(?)явіліся ў школу. Неўзабаве пад(?)ехаў аўтобус. Школ(?)нікі зручна змясціліся ў ім.

Аўтобус развярнуўся і уз(?)ехаў на асфал(?)таваную дарогу. З вокнаў аўтобуса л(?)ецца радасная пес(?)ня. Вось круты пад(?)ём. З ходу аўтобус пераадол(?)вае яго і імкліва з(?)язджае ўніз. Нарэшце ён уязджае ў горад-герой Мінск. Каля пад(?)езда музея вучняў ужо чакае экскурсавод.